

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la recurs

învinuirea lui

Valeriu Chirtoacă

(art. 186 alin. (4) Cod penal)

(Dosarul nr. Ira-1143/23

Nr. PIGD 1-22171967-01-Ira-18072023)

Recurs depus până la 01 septembrie 2023 în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP: corectarea erorii de către instanța de recurs, fără trimiterea cauzei la rejudecare, în ceea ce privește încasarea de la condamnat a cheltuielilor pentru extrădarea ultimului.

12 iunie 2025

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Instanța de fond: Lilia Lupașco

Curtea de apel: Alexandru Spoială, Mihail Diaconu, Silvia Gîrbu

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Valeriu Chirtoacă,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte,*

Ghenadie Eremciuc

Vladislav Gribincea, *judecători,*

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Valeriu Chirtoacă s-a născut în anul 1987 în mun. Chișinău. El a fost învinuit, în temeiul art. 186 alin. (4) Cod penal (sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari).

2. Valeriu Chirtoacă a fost apărat de avocații Ruslan Dodica, Victor Pitel și Inga Roșca.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, conform art. 364¹ Cod de procedură penală. Valeriu Chirtoacă a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și condamnat la cinci ani de închisoare, cu suspendarea executării pedepsei în baza art. 90 Cod penal. Instanța a respins solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor aferente procedurii de extrădare. Instanța de apel a respins apelul și a menținut sentința.

4. La 08 iunie 2023, procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Dorina Tăut, a depus recurs. Ea solicită casarea parțială a deciziei în partea respingerii demersului procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare și trimiterea cauzei la rejudecare.

5. Urmărirea penală în această cauză a fost începută la 10 august 2011. Între 27 martie - 12 septembrie 2012 și 24 ianuarie 2013 - 25 octombrie 2022, urmărirea penală a fost suspendată în legătură cu necunoașterea locului aflării învinuitului. La 11 noiembrie 2022, învinuitul a fost extrădat în Republica Moldova, iar la 17 noiembrie 2022 urmărirea penală a fost finalizată. Prima instanță a examinat cauza în perioada 24 noiembrie 2022 - 01 februarie 2023. Instanța de apel a examinat cauza între 22 februarie și 26 aprilie 2023. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 18 iulie 2023.

ÎN FAPT

6. Valeriu Chirtoacă a fost acuzat că, la 08 august 2011, în intervalul orelor 00:00–00:20, în exercitarea atribuțiilor de serviciu în calitate de casier de noapte la o casă de schimb valutar din municipiul Chișinău, a sustras pe ascuns din aparatul de casă al întreprinderii SRL „Tesia-Schimb” următoarele mijloace bănești: 5.940 de euro, 3.541 de dolari SUA, 115.350 de ruble rusești, 6.656 de lei românești, 10.251 de grivne ucrainene, 1.520 de lire sterline și 22.245 de lei moldovenești. Ulterior, inculpatul s-a deplasat cu banii sustrași într-o direcție

necunoscută. Prin această faptă, a fost cauzat SRL „Tesia-Schimb” un prejudiciu material în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 273.746,96 de lei. Acțiunile lui Valeriu Chirtoacă au fost încadrate în baza art. 186 alin. (4) Cod penal.

7. Prin [sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani](#) din 01 februarie 2023, Valeriu Chirtoacă a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și condamnat la cinci ani de închisoare. În baza art. 90 Cod penal, instanța a suspendat condiționat executarea pedepsei pe un termen de probațiune de cinci ani. Instanța a soluționat și acțiunea civilă înaintată de SRL „Tesia-Schimb”. Totodată, instanța a respins, ca neîntemeiată, solicitarea procurorului cu privire la încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare aferente procedurii de extrădare a inculpatului, în mărime de 55.424,68 de lei. Instanța a reținut existența unor neconcordanțe în facturile anexate la certificatul emis de Direcția Finanțe a IGP, și anume lipsa justificării cheltuielilor de cazare pentru patru zile, deși zborul din Chișinău spre Parma a avut loc la 09 noiembrie 2022, iar extrădarea la 11 noiembrie 2022; existența unor plăți efectuate la 20 octombrie 2022, anterior desfășurării operațiunii de extrădare; precum și indicarea a două rezervări hoteliere în perioade diferite. În lipsa unor probe concludente care să demonstreze legătura directă dintre aceste cheltuieli și procedura de extrădare, instanța a respins integral solicitarea.

8. La 13 iulie 2023, procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Olesea Botezatu, a depus apel. Apelantul a solicitat casarea sentinței în partea respingerii solicitării privind încasarea cheltuielilor suportate. Procurorul a descris detaliat cheltuielile incluse în suma de 55.424,68 de lei, care a fost solicitată să fie încasată din contul inculpatului.

9. La 26 aprilie 2023, [Curtea de Apel Chișinău](#) a respins apelul și a menținut sentința. Instanța a reiterat constatările instanței de fond și a confirmat concluzia cu referire la existența neconcordanțelor în facturile prezentate și lipsa legăturii directe dintre cheltuielile solicitate și procedura de extrădare. Decizia motivată a fost pronunțată public la 31 mai 2023.

10. La 08 iunie 2023, procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Dorina Tăut, a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea parțială a deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare. Potrivit recursului, soluția de respingere a solicitării de încasare a cheltuielilor este neîntemeiată, deoarece procurorul a făcut dovada cheltuielilor suportate pentru procedura de extrădare a inculpatului potrivit certificatului nr. 34/5-4421 din 25 noiembrie 2022 emis de Direcția finanțe a IGP. Prin Legea nr. 316 din 22 decembrie 2017 a fost abrogat art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, ceea ce atestă intenția legiuitorului de a pune cheltuielile judiciare în sarcina inculpatului, iar în acest caz Valeriu Chirtoacă a fost scutit de achitarea cheltuielilor judiciare fără vreun temei legal. Procurorul susține că a făcut dovada

cheltuielilor suportate de stat pentru procedura de extrădare a lui Valeriu Chirtoacă prin Certificatul nr. 34/5-4421 din 25 noiembrie 2022. Certificatul confirmă efectuarea următoarelor cheltuieli în legătură cu extrădare:

Tipul	Modul de calcul	Suma
Diurna	7 zile x 40 euro (conform Hotărârii Guvernului nr. 10 din 05 ianuarie 2012) = 280,00 euro x 18,8943 (cursul valutar la data plecării) x două persoane	10.578,18 lei
Cazare	4 zile x două persoane	21.121,36 lei
Cazare	1 zi x 180 euro x 10% (conform Hotărârii Guvernului nr. 10 din 05 ianuarie 2012) x două persoane	679 lei
Transport	Bilete avia 3.989,8 lei x două persoane + 2.154,8 lei (bilet pentru extrădat) + 4.213,16 x două persoane + 1.162,3 lei (bilet pentru extrădat)	19.723,02 lei
Transport public	Aeroport - oraș - Aeroport	2.923,12 lei
Asigurare medicală	200 lei x două persoane	400 lei

11. La 18 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referinței la recurs. Până la data pronunțării prezentei decizii, ea nu a primit vreo referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

12. Partea relevantă a art. 227 Cod de procedură penală este următoarea:

„(1) Cheltuieli judiciare sînt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. (2) Cheltuielile judiciare cuprind sumele: ... 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.”

13. Partea relevantă a art. 229 Cod de procedură penală este următoarea:

„(1) Cheltuielile judiciare sînt suportate de condamnat sau sînt trecute în contul statului.

(2) Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.”

14. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri:

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;”

MOTIVAREA INSTANȚEI

15. Recursul examinat a fost declarat în 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, adică a fost depus în termen.

16. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85).

17. Recursul se bazează pe art. 427 alin. (1) pct. 6) din Codul de procedură penală în vigoare până la 01 septembrie 2023. Acesta se referă la motivarea defectuoasă a deciziei instanței de apel. Procurorul nu contestă vinovăția, însă critică decizia în partea respingerii solicitării acuzatorului privind încasarea cheltuielilor judiciare suportate în legătură cu extrădarea lui Valeriu Chirtoacă.

18. În ceea ce privește obligarea condamnatului la achitarea cheltuielilor judiciare aferente extrădării, completul notează că, condamnatul s-a eschivat de la urmărirea penală timp de 10 ani. Extrădarea acestuia a fost indispensabilă pentru buna desfășurare a procesului penal, urmărirea penală fiind suspendată pe perioada eschivării.

19. În încheierea nr. [1ra-1057/2023](#), Curtea Supremă de Justiție a oferit o interpretare clară în ceea ce privește obligația de plată a cheltuielilor judiciare aferente extrădării. În para. 20 a încheierii instanța a subliniat că, conform art. 227 alin. (2) pct. 5) Cod de procedură penală, cheltuielile pentru extrădare reprezintă cheltuieli judiciare. După cum rezultă din interpretarea sistemică a art. 229 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt de regulă suportate de condamnat. Acestea sunt suportate de stat doar în cazul tipurilor de cheltuieli menționate la art. 229 alin. (2), sau în cazul eliberării condamnatului de plata cheltuielilor ca urmare a situației materiale a ultimului.

20. Procurorul a solicitat încasarea de la condamnat a cheltuielilor suportate de stat în legătură cu procedura de extrădare. În susținerea solicitării el a anexat documente oficiale, inclusiv certificatul emis de Direcția finanțe a IGP, care atestă cheltuieli aferente deplasării personalului, cazării și biletelor de avion. Este adevărat că documentele prezentate conțin neconcordanțe, precum plăți efectuate

anterior declanșării operațiunii de extrădare și rezervări hoteliere aferente unor perioade diferite. Totuși, acestea nu pot conduce automat la respingerea întregii sume. Instanțele de judecată au omis să analizeze distinct care dintre cheltuieli au fost în mod cert efectuate în legătură cu extrădarea inculpatului. De asemenea, nu s-a ținut cont de faptul că apărarea nu a contestat realitatea extrădării și nici costurile legate de transportul aerian. Prin urmare, decizia instanței de apel și sentința primei instanțe, în partea respingerii solicitării procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare aferente procedurii de extrădare, urmează a fi casate, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

21. Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Curtea Supremă de Justiție poate dispune rejudecarea de către instanța de apel doar „în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs”. Prin urmare, remiterea la rejudecare este excepție, iar înlăturarea de către instanța de recurs a erorii, fără remitere la rejudecare, este regula (decizia CSJ nr. [1ra-1737/2022](#), § 30). În această cauză, instanța de recurs poate corecta eroarea comisă. Prin urmare, ea nu va trimite cauza la rejudecare.

22. Procurorul a solicitat încasarea cheltuielilor de extrădare, în sumă totală de 55.424,68 de lei. Aceste cheltuieli au fost calculate și reflectate în certificatul din 25 noiembrie 2022 (a se vedea para. 10), emis de Direcția finanțe a IGP. În susținerea cererii, au fost anexate documente confirmative, care vizează patru categorii de cheltuieli: a) cazare; b) transport aerian; c) transport terestru pe teritoriul Italiei; d) asigurare.

23. Completul nu poate identifica o legătură directă între o parte din cheltuielile prezentate de procuror și procedura de extrădare a condamnatului. În ceea ce privește cheltuielile aferente deplasării în Italia la 20 octombrie 2022, care includ diurna, transport aerian și cazare — nu se poate exclude că acestea ar fi putut fi necesare în contextul organizării extrădării. Totuși, procurorul nu a oferit justificări detaliate privind necesitatea acestor cheltuieli în legătură cu extrădarea efectuată la 11 noiembrie 2022. În lipsa unor argumente clare și a probelor care să ateste caracterul indispensabil al acestor cheltuieli, aceste cheltuieli nu pot fi încasate de la condamnat.

24. Completul consideră justificate următoarele cheltuieli: cazarea a două persoane, pentru perioada 09–11 noiembrie 2022 – 10.930,96 de lei (f.d. 192, 193, vol. I); transportul aerian al celor două persoane delegare și al condamnatului – 6.431,26 de lei (f.d. 200, 201, 204, 203, 209, vol. I); asigurarea medicală pentru cele două persoane – 200 de lei (f.d. 217, 218, vol. II); diurna în cuantum de 240 de euro (echivalentul a 4.633,12 de lei, conform cursului BNM din data plecării). Prin urmare, suma totală de 22.195,34 de lei urmează a fi încasată de la condamnatul Valeriu Chirtoacă în contul statului, cu titlu de cheltuieli judiciare aferente procedurii de extrădare.

25. Din motivele expuse mai sus, în conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. d) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul procurorului Dorina Tăuț și casează decizia Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2023 și sentința Judecătoriei Chișinău din 01 februarie 2023, în partea respingerii solicitării procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare;

Rejudecă cauza în această parte și pronunță o nouă hotărâre prin care dispune încasarea de la Valeriu Chirtoacă în beneficiul Statului a sumei de 22.195,34 de lei (douăzeci și două de mii, una sută nouăzeci și cinci de lei, treizeci și patru de bani) cu titlu de cheltuieli judiciare.

În rest, decizia Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2023 și sentința Judecătoriei Chișinău din 01 februarie 2023 se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Vladislav Gribincea